

A fenebbiekből kiderülhet, hogy e válfajnak, mely Pour-lans község határában a tölgyállabok egy negyed részét alkotja és Dhalôns sur Saône, Verdun sur Doubs et Souhans erdőhivatalok kerületeiben tömegesen neveltek, meghonosítása hazánkban, különösen a kocsányos tölgy tenyészeti határán belől, az erdőtenyésztők hálás feladatát képezhetné.

Sz. G.

Vidéki levelek.

I.

P é c s, 1881. majushó.

Tekintetes Szerkesztőség!

Az erdőtörvény végrehajtása körüli mozzanatokról tán nem lesz érdektelen e vidékről is egyetmást közölni.

A pécsi erdőfelügyelőségi kerület Baranya-, Tolna-, Somogy-megyékre és Pécs sz. kir. város törvényhatóságára terjed ki.

A kataszteri erdőbecslés adatai szerint az erdők kiterjedése minőségek szerint a következő számokban megközelítőleg foglaltatik:

Sorszám	Megye és város neve	Erdőközsé- gek száma	Városi és községi	Egyéb az erdőtörv. 17. §. alá tartozó	Magán	Összes
			erdőterület kat. holdakban			
1	Baranya megye . . .	255	22.166	81.966	51.029	155.161
2	Tolna „ . . .	73	4.391	34.678	18.774	57.843
3	Somogy „ . . .	292	34.724	94.301	125.500	254.525
4	Pécs sz. kir. város .	1	4.249	.	30	4.288
	Összesen	621	65.530	210.945	195.342	471.817

A közigazgatási bizottságok erdőrendészeti albizottságai már 1880. évben megalakultak, a közig. bizottság tagjai közül 3 rendes tag és kültagok választása által.

Az erdőrendészeti hatóságok székhelyei és tagjai:

a) Baranyamegyében székhely Pécs; rendes tagok: 1. Dr. Fesztl Károly, pécsi káptalani kanonok s elnök; 2. Nádosy Kálmán, földbirtokos Szent-Lőrincz; 3. ifju Jeszenszky Ferencz, földbirtokos Bükkösd; kültagok: 1. Herbster János, nyug. erdőfelügyelő, Pécs; 2. Suha Rezső, városi erdőmester, Pécs; 3. Girtl Vincze, urad. főerdész, Bakonya; 4. Starzikovsky Ferencz, urad. erdőfelügyelő, Dárda; 5. Tichai József, urad. erdőmester, N.-Boly; 6. Schmidt Gáspár, urad. főerdész, Sellye; 7. Uray Bódog, kir. közalap. erdőmester Pécsvárad; 8. Ihrig Eberhard, urad. erdőmester, Bakóca; 9. Meinholdt Alajos, urad. erdőmester, Turony.

b) Tolnamegyében székhely Szegszárd; rendes tagok: 1. gróf Széchenyi Sándor, földbirtokos s elnök, Nagy-Dorogh; 2. id. Szévald Móricz, földbirtokos, Dunaföldvár; 3. Bernrieder József, földbirtokos; kültag: Ihrig Vilmos, kir. közalap. erdőmester, Báltaszék; ezenkívül még 5 szakértő kültag választatott, kiknek megerősítése legközelebb várható.

c) Somogy megyében, székhely Kaposvár; rendes tagok: 1. Csépan József, földbirtokos s elnök, Jákó; Somsich Andor, földbirtokos, Sárd; 3. Boronkay Károly, földbirtokos, Kutas-Kozma; kültagok: 1. Véssey Sándor, földbirtokos, Szőke-Dencs; 2. br. Szegedy Ensich Károly, földbirtokos, Inke; Márffy Emil, földbirtokos, Hencse; 4. Steinek Ferencz, urad. tisztartó Lakócsa; 5. Linszky Antal, urad. erdőmester Csokonya; 6. Liebuss János, urad. főerdész, Lengyeltóti; 7. Csik Gyula, urad. főerdész, Karád; 8. Fynk Ágoston, urad. tisztartó, Szill, ezeken kívül a megye nagy kiterjedésére való tekintettel még 6 erdészeti szakértő kültag választatott.

d) Pécs sz. kir. város erdőrendészeti hatóságánál rendes tagok: 1. Krasznay Mihály, birtokos jószágfelügyelő s elnök; 1. Ráth Mátyás, fakereskedő; 3. Radocsay Mátyás, földbirtokos; kültagok még nincsenek megválasztva.

Az erdészeti albizottságok saját 3 rendes tagjuk közül elnököt választottak, ki eddig a bizottság által hozott határo-

zatokat a törvényhatóság jelenlevő jegyzőjével együtt mindenkor kiadja és aláírja.

Tekintettel arra, hogy a három rendes tag az erdészeti albizottság üléseit másnemű teendői miatt nem mindig látogathatja, továbbá, hogy a közig. bizottság tagjai a tulajdonképeni szakértőket erdészeti ügyekben nem nélkülözhetik: előterjesztésem folytán a törvényhatóságok közig. bizottságai készséggel választottak az általok kijelölt kültagokon kívül még elegendő számú szakértő kültagot is, és tettek azok megerősítése iránt az évnegyedes rendes közgyűlésekből a magas m. kir. belügyminiszteriumhoz indokolt felterjesztéseket; ezen kültagok erdészeti ügyekben az erdőtörvény 26. §. értelmében szavazati joggal is felruházták.

Ekként az ülések megtartása és minden kérdés letárgyalása biztosítva van, mert nem fordulhat elő az eset, hogy a tagok meg nem jelenése miatt az erdészeti bizottság ülése megtartható ne volna; a rendes tagok úgy a kültagok közül ugyanis mindenkor együttvéve legalább annyian megjelennek, hogy az ülés megtartása lehetségessé válik, a mi 3—4 tag mellett igen kérdéses volna.

Az erdőtisztek felesketése legnagyobbbrészt már megtörtént, így eddig Baranyamegyében 44, Tolnában 15, Somogyban 51, Pécs sz. kir. városnál 2, s így összesen 112 erdőtiszt lett az erdőtörvényre felesketve, kik közül 56 áll a 17. §. alá tartozó erdőbirtokosok szolgálatában.

Érdekes feljegyezni, hogy az eddig felesketett 112 erdőtiszt közül csak 25 bir akadémiái képzettséggel, még pedig a selmeczi erdőakadémiát 10; a máriabrunni akadémiát 7, Weisvasser felsőbb tanintézetet 4, tharandi akadémiát 4 erdőtiszt; ezenfelül 5—6-an németországi közép erdészeti intézeteket végeztek.

A felesketett erdőtisztek névjegyzékai a járási szolgabírákkal, az illető kir. pénzügyigazgatósággal, úgy a szomszédos megyékkel az alárendelt rendőri, pénzügyőri közegeknek megfelelő utasítása végett közöltettek, miután az erdőtörvény 40. §-a értelmében a felesketett erdőtisztek és erdő-örök löfegyvere vadászat-jegy adómentes, hogy tőlük vadászati

jegyét ne követeljenek, ellenben felszólítás esetén azonosságukat kötelesek az illetők az eskü-bizonylat előmutatásával és egyenruha, illetve jelvény viselésével igazolni.

Az erdőtisztek felesketésére nézve megjegyzem, hogy az erdészeti bizottságok a kezdetre való tekintettel meglehetősen elnézően jártak el, és bizony több oly egyént is feleskettek erdőtisztnak, ki holmi uradalmi körvadászi vagy efféle czim-mel — inkább az erdő-örök kategoriájába tartozott volna, hanem hát nem jó mindjárt a dolgokat élére állítani, mert „omne initium durum.“

A feleskett erdő-örök száma százakra megy, e tekintetben kivált a községi erdő-örökkel („erdőpásztorok“) valánknak megakadva; ezen egyének ugyanis sok esetben egyszersmind mezőcsőszök is, e vidéken a községi bírák által úgy mint cselédek beszegődtenek és „Szt.-György napkor“ ismét rövidben elbocsáttatnak, sok esetben írni sem tudnak. A járási szolgabírák tapintatától függött, hogy ezen embereket kissé megválogatta és a javát eskette fel.

Az egyenruházatra nézve czélszerűnek látszott legalább e kerületen belől némi egyformaságot behozni, ugyanazért közös egyetértéssel abban történt megállapodás, hogy a feleskett erdőtisztek Budapestről szerezzék be első szükségletüket, mégpedig egyelőre csak a közalapítványi erdőtisztek számára megállapított sapkát és kalapot, úgy a felsődarócz kabátot; a diszruha beszerzése pedig későbbre halasztassék.

Hasonlóul az erdőörök részére is az első szükségletre kalap és daróczkabát szereztessék be; az erdőöri jelvény viselése a somogy megyei egybegyült összes erdőtiszt véleménye szerint legegyszerűbb a vadásztáska szíjára erősítve, hogy az a mellre kerüljön, miután azon jelvény a kalapra nagy, a kabátra varrva pedig czélszerűtlen és alkalmatlan.

Az egyenruha beszerzési költségeire vonatkozólag azon eljárás indokolt és méltányos, mely a kir. közalap. uradalmaknál megállapított; itt ugyanis az első beszerzési költségeknek erdőtiszteknél felét az uradalom megtéríti, míg erdőöröknek ingyen szolgáltatja első ízben.

A másod fokú erdei kihágási bíróságok rendes tagjai,

kültagjai és póttagjai ugyan mindenütt megválasztva vannak, azonban eddig tényleg működésük nincs, mert felebbezés tudtommal még nem fordult elő.

Az erdőrendészeti albizottságok eddig a közig. bizottságokkal egy időben egy napon tartották üléseiket, miután azonban a teendők szaporodnak és az erdészeti ügyeket fél nap alatt letárgyalni nem igen lehet, de különben is az erdőrendészeti hatóság rendes tagjai egyszersmind a közig. bizottság tagjai is s így mind két helyen egyszerre nem működhetnek, azért újabban ezen erdészeti bizottságok a közig. bizottságok üléseit megelőzőleg vagy követőleg tartották üléseiket, sőt kérésre némely megyében akként tüzetnek ki, hogy, tekintettel több helyt csaknem havonként szükségessé váló ily ülésekre, az erdőfelügyelőnek vagy helyettesének, egyrészt ugyanazon törvényhatóság erdészeti ülései közt, másrészt a többi törvényhatóság időnkinti erdészeti üléseit is combinálva, utazásokra és a tárgyak előkészítésére némi köztes ideje maradjon.

Az erdei kihágások megítélésére szükséges árszabály Pécs sz. kir. város részéről már hosszabb ideje elkészült és megerősítés végett felterjesztetett; Baranya megye részére e napokban állítottam össze véglegesen és terjesztetik fel, hasonlóul Tolna, Somogy megyék erdei árszabályai is e hó folytában végleg összeállíttatni és a magas miniszteriumhoz felterjesztetni fognak.

E tekintetben nagy nehézségekkel kellett itt küzdenünk; mert többnyire magán uradalmaink erdőtisztjei, gazdatisztjei stb. az első felszólítás alkalmával vagy épen nem, vagy egészen használhatlan adatokat nyújtottak be, és csak akkor lett némileg alkalmas eredmény, midőn az alulírt utazásai közben és a bizottsági üléseken ezen árjegyzékek czélját úgy a vonatkozó min. utasítást élőszóval megmagyarázta és előadta.

Az erdei árjegyzékek késedelmes összeállítása tehát tőlünk nem függő körülményekből származott s részben okozója annak, hogy erdei kihágásokból pénzbüntetések „az országos erdei alap javára“ eddig igen gyéren folynak be, pedig arra meg lehetős összeget lehetend utóbb számítani. Mert a járási szolgál-

birák előtt is az erdei kihágások elbírálása új dolog, így munkával túlhalmozottságuk mellett az előfordult eseteket huzták halogatták, abban a véleményben, hogy majd az új árjegyzékek szerint ítélik meg, holott azok az elébbi mód szerint egyszerű jegyzőkönyv felvétele után addig is elbírálnak, míg az új tarifák és kihágási naplók alapján az erdőtörvényben meghatározott elbírálási mód léphet életbe.

A rovatos erdei napló-nyomtatványok készletben tartásával a megyei szerződéses nyomdászok megbízottak.

Az országos erdei alap javára ápril végeig e kerületből tudomásom szerint eddig jelentéktelen összeg folyt be tényleg, azonban a mint legközelebb az erdei kihágási bíróságok működése erélyesebben megindul, remélhetőleg innét is meglehetősen összeg fog az év végeig befolyjni; — ez pedig annyival is inkább várható, mert legujabban hozott erdőrendészeti határozat szerint az erdőtisztek, községi előljárók stb. kötelesek az erdei kihágást elkövetőtől még békés kiegyezés esetén is némi — habár mérsékelt pénzbüntetést bevenni, és azt a szolgabírónak beküldeni, ki viszont évnegyedenként az adóhivatalhoz beszolgáltatni tartozik.

Az országos erdei alap javára békés kiegyezés folytán bevett vagy megítélt büntetéspénzek evidentiában tartása és ellenőrzése körül némi egyöntetű intézkedés igen czélszerű sőt szükséges volna.

Ezen kerületben az erdőbirtokok igen különböző természetűek; vannak itt kir. közalapítv., hitbizományi, püspökségi, káptalani, szerzetes rendi és egyéb egyházi, közbirtokossági, sz. kir. városi, községi (volt urbéresek) és számos kisebb-nagyobb magán jellegű erdők; az állandó kataszteri felmérés úgy a birtokrendezés, erdő és legelő elkülönítés, igen kevés kivétellel, már mindenütt keresztül van vezetve.

Itt is elég gyakoriak azon nehézségek és fogas kérdések, melyeket Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő úr e becses lapok f. é. II. füzetében említett; így többek közül egy eset:

a 17. §. alá tartozó egyházi közbirtokos, stb. uradalmak erdejöknek mezőgazdasági művelésre alkalmas némely részét „con amore“ még ma is minden előleges engedély nélkül

irtatják és szántófölddé változtatják, ma, midőn az erdőtörvény közel egy éve életbe lépett; az alulírt nem is késett több esetben a következményekre figyelmeztetni, sőt egy pár kényesebb esetben az engedély nélküli irtást be is tiltani az ilyen erdőbirtokosoknak; — azonban régebben kötött magánjogi szerződésekre hivatkoznak, melyek be nem tartása jogi bonyodalmakat, pereket és tetemes kárt okozna; azonban szerény nézetem szerint olyan magánjogi szerződések nem maradhatnak érvényben, a melyek valamely törvénnyel éles ellentétben állanak, sőt a törvény foganosítását egyenesen lehetetlenné tennék.

A községi erdők letarolása, részben vagy egészből kiirtása, egyes fák szállalva kiszedése: az erdőterületnek legelő területtel kicserélése stb. iránti beadványok, kérvények annál gyakoribbak; melyeket eddig a megyék alispánjai útján magok a törvényhatóságok könnyedén intéztek el; méltányos esetekben p. u. ha a fa igen túlrett, némi engedményeket tenni feltétlenül szükséges ma is.

Baranyamegye már évtized óta alkalmaz egy ugynevezett „megyei erdőmestert,“ ki a községi erdők használatára előleges „beosztást“ hozott be sok helyen 40 éves sarjerdő üzemre, mely térbeosztás némely helyen ugyan a helyi viszonyoknak meg nem felel, mégis egészben véve a községi erdők rendezésének kérdését megkezdette.

Hasonlóul Tolnamegye dombóvári járásában is már húzamosabb idő óta van egy uradalmi főerdész megbízva a községi erdők kezelése és ellenőrzésével.

Azonban Tolnamegye többi járásában, valamint egész Somogy megyében e tekintetben a viszonyok felette primitívek és rendezetlenek, sok helyütt még azt sem tudni biztosan, mennyi a községi erdő, miután a volt földesur elkülönítés alkalmával a legelőt és erdőt el nem különített fászerűletben adta ki, esetleg faizási jog fejében legelő területen a fát rajta hagyta; kivált a hol békés kiegyezéssel történt a birtokrendezés, fordul elő sokszor ezen eset.

Mindezen és hasonlókérdések még előlegesen tisztázandók, e célra mindenütt egy értelmes megyei erdőmester alkalma-

zása annál indokoltabb, mivel a községi erdők 620 község és mezőváros határában szétszórtan 65.000 kat. holdat foglalnak el. Éppen ez okból nálunk a volt urbéreszek erdei okoznak a kir. erdőfelügyelőségnek legtöbb gondot, másrészt azok fennmaradása és megmentése a mielőbbi rendezést multhatlanul követeli.

Az üzemtervek, erdőrendezések foganatba vétele s több más fontos kérdésről, kegyes engedélyvel nemsokára többet.

Tisztelettel

Tóthi Szabó Sándor,
kir. al-erdőfelügyelő.

II.

Brassó, 1881.

Tisztelt Szerkesztő Ur! A jelen év első negyedéről van szerencsém a brassói kir. erdőfelügyelőség köréből a következő főbb mozzanatokról értesíteni becses lapját.

A ministeriumhoz közvetlenül és a közigazgatási bizottságok útján közvetve felterjesztett mult évi jelentések szerint az erdő-birtokviszonyok következők e felügyelői kerületben, a beérkezett hivatalos adatok szerint:

Háromszékmegyében 101 helység határán a bejelentett összes erdőterület 435.615 hold. Ebben: 103 erdőbirtok mint községi, 63 mint egyházi és iskolai, 85 mint közbirtokossági, és több százra menő mint magán erdőbirtok van bejelentve.

Nagykükküllőmegyében 125 helység határán a bejelentett összes erdőterület 185.104 hold. Ebben: 123 erdőbirtok mint községi, 8 mint közbirtokossági, 89 mint egyházi, és 973 mint magán erdőbirtok van bejelentve.

A községi erdők összes területe mintegy 143 ezer hold. Az egyházi területeké 7606 hold. A magán erdőbirtokosoké 35.457 hold.

Fogarasmegyében 58 határban az összes erdőterület 164.460 hold. Ebben: 87 erdőbirtok mint községi, 17 mint egyházi és iskolai, 18 mint közbirtokossági, 17 mint állami és 294 mint magán erdőbirtok van bejelentve. A köz-

ségi erdők összes területe mintegy 96.328 hold. Az állam által kezelt erdőké 33.253 hold.

Brassó megyében 22 határban az összes erdőterület 110.039 hold, melyben 24 erdőbirtok mint községi, 8 mint egyházi, 4 mint közbirtokossági és 3 mint magán erdőbirtok van bejelentve.

Kisküküllő megyében 114 helység határában az összes erdőterület 50.275 hold, melyben 62 erdőbirtok mint községi, 74 mint egyházi és iskolai, 1 mint állami és több száz mint magán erdőbirtok van bejelentve.

Az egész kerületben tehát összesen: 945.493 hold erdő, a melyben mint az erdőtörvény 17. §-a értelmében hatósági felügyelet alá tartozó erdőbirtok van bejelentve, összesen: 399 mint községi, 251 mint egyházi és iskolai, 115 mint közbirtokossági, 18 mint állami és egypár ezerre menő mint magán erdőbirtok.

Azonban ez utóbbiaknak legnagyobb része is, részint mint véderő, részint mint feltétlen erdőtalajon álló erdő az erdőtörvény 2., illetőleg 165. §-ai értelmében nagy valószínűséggel szintén hatósági felügyelet alá fognak helyeztetni.

A kiterjedt kerületnek részletes beutazása ugyan a kezdet mindenféle nehézségeivel is küzdő csonka évben nem történhetett meg. Azonban a rendelkezésre állt adatok és felhasznált alkalmak alapján legalább főbb vonásaiban a következő szakvélemény adható a fenti erdőbirtokokról.

Aránylag legjobb karban vannak a fogarasmegyei állami, brassómegyei és nagyüküllőmegyei tisztán szász községi, és a háromszékmegyei néhány nagyobb magán- és közbirtokossági erdők. Az elsőket a szakszerű kezelés és aránylag csekély fafogyasztás, a másokat ez és a szász népet jellemző takarékoság, az utóbbiakat azonban tisztán csakis a hozzáférhetlenség oltalmazott idáig.

Leggyarlóbb állapotban vannak a kisküküllőmegyei hulámos borföldön és a háromszéki előhegyeken elterülő kisebb-nagyobb kiterjedésű községi, magán- és közbirtokossági erdők, nemkülönben az idők óta Brassó város és a 7 falusi csángók közt elkeseredett per tárgyát képező u. n. hétfalusi erdők

Brassómege területén, továbbá Törösvár vidékén vétel és birtokrendezés útján a községek birtokába jutott erdők Fogarasmegye területén. Ezeket egytől-egyig a szakszerűtlen kezelés, mértéket és határt nem ismerő túlhasználás s mondhatni egészen korlátlan legeltetés tette tönkre a szó szoros értelmében.

A tenyészviszonyokat figyelembe véve, bátran ki lehetne jelölni, Kisküküllőmegyének szelid égalju, erőteljes és mélytalaju összes erdőterületét, továbbá Nagyküküllőmegyének bortermő vidéki szelidebb részeit s a háromszéki délnek hajló előhegyeket cserkéreg termelésre irányítandó s a r j e r d ő - ü z e m m ó d részére.

Míg Nagyküküllőmegyének legfelebb a középhegység nivaujáig terjedő összes többi erdőterülete, nemkülönben a háromszéki középhegységek is erőteljes, üde és még meglehetősen mély talajuknál fogva különösen mű- és szerszámfa s továbbá a helyi fogyasztás kielégítésére szánt tűzifa termelésére irányított közép erdő üzemmódban lenne kezelendő.

Brassó- és Fogarasmegyének a havasok legfelső régiójába nyuló meredek hegyei, sekély termő rétegüknel s nagyobbára a felszínre jutni vágyó mészkőzet által képezett altalajnál fogva szállalva és állandóan magas fordában kezelt szálerdőüzemmódra lenne kijelölhető, czélul tüzetvén ki a helyi faszükséglet kielégítésén kívül különösen az Alduna vidékére szánt épület és műfa termelése. A kárpáti homokkőn és palán álló s kevésbé zord magas hegységek azonban jól kezelt tarvágásos szálerdőüzemmódot is elbirnának bizonyára ugyanazon főczállal, mint az előbbieket.

Szakemberekkel és rendszeresen kezelt erdőgazdaságokkal azonban egyáltalában nem, vagy csak alig-alig dicsekedhetvén e megyék: minden ebbeli óhaj és combinatio csak valóságos „jámbor óhajítás“-nak mondható ez idő szerint. És czélja leginkább csakis az: kitüzni egy távoli jövő számára megynként a választandó főirányt.

Egyébként, hogy az erdőtörvény gyakorlati alkalmazása iránt meg van az állandó jóakarát az arra illetékes körökben, azt eléggé bizonyítják a következő főbb mozzanatok is:

Brassómege közigazgatási bizottsága, mint I-ső foku

erdőrendészeti hatóság feliratot intézett a földmivelési minis-
teriumhoz a mintegy 54 ezer holdnyi, végromlásnak indult
„hétfalusi erdők“ megmentése érdekében, kérvén ez iránt a
lehető legsürgősebb és hathatósabb intézkedést, a mit csak az
erdőtörvény alapján megtenni lehet. Nevezetesen: az ideigle-
nes és végleges üzemterv felállításának, továbbá az ennek
elkészítése és foganatosítása érdekében mulhatlanul szükséges
személyzet alkalmazásának haladéktalan elrendelését. Hogy egy
birtokrendezés alatt álló tehát még „közbirtokossági“ erdővel
szemben, hogy történjék az? az erdőtörvény 18. §. 2-ik
pontját tekintvén, csakis mindenestre nehéz elvi kérdés. Te-
kintve azonban azt, hogy ép a szóban forgó esetben község
és községek szerepelnek mint vitéz közbirtokos társak,
tekintve továbbá a 210. §. világos értelmét: hiszszük, hogy
sikerral történt a felírás.

Fogaras megye közigazgatási bizottsága pedig Törcs-
vár 10 alközségét és a vele szomszédos Uj-Tohányt utasította
egy közös értekezlet megtartására a végett, hogy a rendszer-
telen és szakértelmetlen kezelés folytán már-már tönkre ment
községi erdők berendezése és kezelése végett nem lennének-e
hajlandók mielőbb, még a törvény ide vonatkozó rendelkezé-
sének hatályba lépte előtt közösen erdőtisztet tartani. És mit
lennének hajlandók annak fizetni éven át. Az értekezlet már
meg is történt és az ügy ép tárgyalás alatt áll. A községek
kész örömet tartanak közösen egy erdész, de fizetésképen
össze-vissza csak 600 frtot képesek ez idő szerint évenként
fizetni. Tekintvén azonban, hogy ezért erdőt is rendező er-
dész aligha fog lehetni kapni; jórészt a rendezési teendők
végzésével a megyei erdész fog olyformán megbizatni, hogy
csekély rendes fizetése mellett a 600 frtból megfelelő pótdi-
jazást kap a községektől. Az erdészi állomás pedig vacalni fog.

Háromszék megye pedig a következő felhívást
bocsátotta ki a megye valamennyi erdőbirtokosához :

Felhívás Háromszék megye valamennyi t. erdőbirtokosához.

„Az 1879. évi erdőtörvény intézkedéseinek lehető hamar
és tartós eredményt óhajtván biztosítani megyénk területén,

indíttatva éri magát alulírott közigazgatási bizottság, mint I. fokú erdőrendészeti hatóság, felhívni a megye területén kivétel nélkül minden erdőbirtokost, hogy a mennyiben magán erdőbirtokos lenne az illető: a közügy iránti szives buzgóságából, a mennyiben pedig az erdőtörvény 17. §-a értelmében hatósági felügyelet alatt álló erdőbirtokos lenne: törvényszabta kötelességből jelentse be, legkésőbb folyó évi ápril hó végeig az illető községi előljárátság útján, miszerint az 1879. évi erdőtörvény 18., illetőleg 210. §-a értelmében elrendelendő erdőgazdasági üzemtervet ki által és mi uton-módon véli a kellő időre elkészíttethetni? És ki által s mi uton-módon véli annak gyakorlati alkalmazását és az erdők megőrzését az erdőtörvény 21., illetőleg 22., továbbá a 36, illetőleg 37. §§-ainak figyelembe vételével biztosítani?

Azaz: szándéka-e az illető erdőbirtokosnak, — és legkésőbb mely időig, a szakszerű erdőrendezéshez, kezeléshez és védelemhez szükséges személyzetről saját költségén és külön gondoskodni? Avagy: hajlandó lenne-e e célra a szomszédos erdőbirtokosokkal társulni, és többen együtttartani, — például: járásonként egy erdőrendező főerdészt; körjegyzőségenként, illetőleg városok szerint egy-egy magán erdészt; és községenként vagy is határonként, egy vagy több szakképzett erdőőrt? S ha igen: mennyit lenne hajlandó az ily czímen, — vagy is „kezelési-költségek“ czímen felmerülő kiadásokra holdanként és évenként körülbelől megszavazni. Az adandó nyilatkozat tehát az erdőbirtokos nevének és lak- vagy székhelyének megjelölése mellett a következő kérdésekre adjon lehetőleg határozott és biztos feleletet:

1. külön, vagy társulás útján szándékozik-e az illető kellő számú és képzettségű erdőkezelő és védszemélyzetet alkalmazni?

2. mely időre szándékozik legkésőbb ezen személyzetet alkalmazni és az erdőgazdasági üzemtervet felterjeszteni?

3. társulás esetére, mennyit lenne hajlandó kiadni évenként és holdanként „kezelési költségek“ czímen?

Mindezek után különben megjegyztetik, hogy a fentebbi terv csak példaképen és némi tájékozás végett hozatott fel;

hogy ezáltal mintegy jelezve legyen már ez alkalommal is, — miszerint magát az erdőkből terv szerint nyerhető haszonélvezetek feletti szabad rendelkezési jogot egyáltalában nem akarja ez intézkedés érinteni és megváltoztatni.

A netalán közösen alkalmazandó erdőrendező, ugyanis szem előtt tartva a törvény alapján kiadott miniszteri utasításokat, az erdőbirtokosokkal egyetértőleg meg fogja állapítani minden egyes erdőbirtokra nézve külön és önállóan az erdőgazdasági üzemtervet.

E terv felsőbb jóváhagyás után kiadatik a netalán közösen alkalmazandó pagony-erdésznek, ki annak miként leendő alkalmazására és keresztülvitelére lépésről-lépésre meg fogja tanítani az illető erdőbirtokost. A közösen alkalmazandó erdőörök pedig saját védkerületükben az erdőgazdasági munkálatokra is felügyelnek ugyan, legfőbb hivatásuk azonban az leendő, hogy az erdőket jogtalanul megtámadni és pusztítani ne engedjék; a felfedezendő kártételekről törvényileg elrendelt erdei rovatos naplót vezessenek; azt minden két hétben az illető erdőbirtokos útján a pogony-erdésznek bemutassák a kártevők beperlése és a kártételek megtorlása végett.

Tehát: csakis az erdőtörvény értelmében multhatlanul alkalmazandó kezelő és védszemélyzetnek közösen alkalmazásáról van a szó, ezen kívül legfelebb még csak az erdőtörvény 165. és következő §-ai alapján elrendelhető beerdősítések eszközlése, avagy az ezt eszközlendő társulatok létesítésének elősegítése és megkönnyítése leendő célja a fent tertvezet társulásoknak.

A további részletek megbeszélése, alapszabályszerű megállapítása azonban magától érthetőleg az illető erdőbirtokosok és a kir. erdőfelügyelő részvétele mellett tartandó alakuló közgyűlésnek lenne a feladata, melyet alulirt közigazgatási bizottsági küldöttség kirendelése útján össze fogna hívni annak idejében.

Háromszékmege közigazgatási bizottságának Sepsi-Szentgyörgyön, 1881. évi márcziushó 8-án tartott üléséből.

Potsa József,
főispán.

Nagyküüllő megye közigazgatási bizottsága a kir. erdőfelügyelő évi jelentése kapcsán kérte a nmltgu miniszteriumot, hogy Segesvár és Medgyes városoktól még a folyó év végeig kéressék be a rendszeres erdőgazdasági terv, mivel e városok a kellő szakerőkkel már idők óta rendelkeznek, úgy, hogy a kivihetőség physikai akadályokkal egyáltalán nem fog járhatni; a rendszeres gazdálkodás iránt azonban mégis meg leend a kellő biztosíték és megnyugvás. A megyei erdész pedig utasíttassék az illetékes hatóságok által, hogy a felügyeletére bizott községi erdők berendezése és személyzettel leendő ellátása iránt indokolt tervet és javaslatot dolgozzon ki mielőbb.

Kisküüllő megye közigazgatási bizottsága pedig kiemeltette a megyei levéltárban őrzött és ezelőtt mintegy másfél évtizeddel készített erdőgazdasági üzemterveket, a megye területén fekvő összes községi erdőkre nézve. Ez egyszerű, de az akkori viszonyokhoz mérten szerkesztett használati tervek ép most vannak az erdőrendészeti albizottság előtt, melynek véleménye körülbelől az leend, hogy a már rég készült és különben sem ellenőrzött és követett egyszerű tervek sem az ez iránt fennálló törvényes követelményeknek, sem pedig a létező erdőgazdasági viszonyoknak nem felelnek meg. Tehát azoknak két példányban leendő kiállíttatása és jóváhagyás végett leendő felterjesztetése sem véleményeztetik. Utasítandónak véletik azonban a törvényhatóság, mint a kérdéses községek előljárósága, hogy lehetőleg még az őszi megyei közgyűlés alkalmával a szükséges lépéseket tegye meg az iránt, hogy a községek — a többi erdőbirtokosokkal is társulván e célból, esetleg — legalább egy erdőrendező főerdészt és kellő számú pagonyerdészt alkalmazzanak a tervek át-, illetőleg újra dolgozása és foganatosítása végett.

Nagy Gyula,
királyi erdőfelügyelő.